

ŠTEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, Trg Bečobode, 6

Izhaja enkrat na mesec

Izhaja S.K.P.D. - František B. Sedej in Števerjana

Registriran na sodišču v Gorici, dne 7. marca 1988, štev. 72

UREDILCI: DAMJAN TIERPN (glavni urednik), VOGNIČ RYAN, HLEDE DAMJAN, TERČIČ VIDA, HUMAR MARJKA
UPRAVNI SVET: MIRKO HUMAR, BORIS HLAČNIK, EDI HLEDE (odgovorni urednik) — Lajšnar Sika

OPREMLILI: ČLANI DRUŠTVA IZGOVORNI: ŽELKO ROMJANO

SLIKA DAVID PINTAR

Števerjan, julij-september 1988 Leto XX Štev. 4

V zbirki Pesmi Mirka Mazore, dolgoletnega župnika v Podgorici, je tudi pesem posvečena naši vasi:

ŠTEVERJAN

Sredi vrtov sem, domačih poljan
cvetja dehtečega, žlahtnih sadov,
sem hodim rad, ko iz tujine domov,
tukaj je danes moj dom, Števerjan.

Daleč naj splava mi vid, v gorsko stran,
prek vseh teh gričev, doline, ravnin,
čez pokrajino do tajnih daljin -
željo spolnjuje mi zdaj Števerjan.

Ko se nasrkam lepot, spet močan,
rad se povrnem v vsakdanjost nazaj,
prej pa ti kličem prisrčno, moj raj:
Srečno, na svidenje, oj Števerjan!

Spedizione in Abb. Postale Gr. IV - 70% - Autoriz. Prov.le PT GO

Periodico trimestrale

luglio-settembre 1988 n.3

"VNDIMA" '88

Letošnja je ena tistih letin, ki jih ne bomo hitro pozabili, saj se z njo ne bo nihče mogel hvaliti. Narobe je šlo že od vsega začetka. Česnje so dozorevale v slabem vremenu in so zaradi tega popokale in nato začele gniti. Takšno deževno vreme je trajalo tja do polovice julija in tako omogočilo velike okužbe trtne plesni, ki jo poznamo pod imenom "peronospora". Po naših krajih in vinogradih je povzročila veliko škode, saj napada mlade grozde, ko grozdne jagode niso še debele kot zrno popra, ki se kar posušijo. Povprečno smo zato letos porabili skoraj dvakrat toloko škropil kot sicer. Če smo namreč v prejšnjih letih škropili z določeno snovjo, ki je po navadi zadostovala za deset dni, smo morali letos z isto snovjo škropljenje ponoviti že po petih dneh.

Med tem časom deževnega vremena se je pojavila tudi toča, ki je povzročila od 20 do 50 % škode. V drugi polovici julija se je vreme spremenilo in začelo se je obdobje izredno toplega in suhega vremena, ki je trajalo več kot do polovice avgusta, tako da so trte že občutile pomanjkanje vode. To velja zlasti za tiste vinograde, ki se nahajajo na opoki, kjer je trtno listje že začelo rumeneti in celo odpadati.

Po tej suši pa je spet začelo deževje z velikimi nalivi in poplavi v nižini. Marsikdo se je tedaj že zbal, da bi mu grozdje začelo gniti, saj postanejo jagode grozdja po dežju na mah "moštene" in lahko pri tem počijo. Tako nastane okužba gnilobe, ki se lahko razširi na cel grozd in na tiste, ki se ga dotikajo. Da bi preprečili gnitje, smo morali še enkrat poškopiti s posebnim škropilom, ki pa je zelo drago.

In končno je prišla trgatve, ki je letos bila celih deset dni prej kot lani, saj smo imeli letos izredno milo zimo in se je narava prej prebudila iz zimskega spanja. Vsi smo pričeli strgati že pred 10. septembrom. Že pred začetkom trgatve smo se zavedali, da bo letos manj grozdja, ko pa smo pričeli trgati nam je takoj postalo jasno, da ga bo letos kar polovico manj! Ta ko majen letošnji pridelek je posledica lanske preobilne letine, tako da so trte letos nekako "počivale". Pozitivna stran tega je pa dejstvo, da je bilo letošnje grozdje bolj sladko in kvalitetno, kar je za kletarja posebno važno. Vrsta slabih podatkov za letošnjo letino pa se ne končuje pri navedenih. 13. septembra je pod noč privihralo še zadnje neurje s točo, ki je kod povzročilo kar precejšnjo škodo. Pojavila se je tudi nevarnost, da bi "potočene" jagode pričele gniti, preden bi uspeli trgatve spraviti pod streho, kar pa se ni zgodilo, ker je takoj za tem prišlo lepo vreme, ki je skoraj vsem omogočilo, da smo že v naslednjem tednu končali s trgatvijo.

Cena grozdja je letos ostala enaka ceni iz lanskega leta. Številnim odjemalcem so ostale v

kletah še večje ali manjše količine vina iz lanskega leta, in so na podlagi tega izgovora ceno obdržali nespremenjeno. Vendar pa je pri tem tudi pozitivna plat: po tako (količinsko) slabi letini se izprazniijo vse zaloge starega vina, tako da bo naslednje leto večje povpraševanje po našem grozdju in seveda tudi vinu, saj se odjemalci našega grozdja dobro zavedajo, da se brez briškega vina ne morejo predstaviti niti na italijanskem ali evropskem, niti na svetovnem trgu, tudi če tega dejstva nočejo priznati.

Ivan Vogrič

ŠTEVERJAN IN KOJSKO DOKONČNO POBRATENA

V nedeljo, 3. julija se je v Kojskem dovršila druga faza pobratenja med Krajevno skupnostjo Kojsko in občino Števerjan. Slovesnost je bila v dvorani na Humu, na dan tamkajšnjega vaškega praznika, ko je bila listina o pobratenuju dokončno podpisana.

Slavje se je začelo s slavnostno sejo Krajevne skupnosti, ki jo je otvorila godba na pihala z izvedbo obeh državnih himen. Predsednik Krajevne skupnosti Kojsko je nato orisal njeno delovanje, nakar je spregovoril še števerjanski župan Humar. Sledil je podpis listine, med katerim je pel Briški oktet. Sledili so pozdravi predstavnikov občin, ki so pobrateni s Kojskom in po zdravi raznih delegacij. V imenu društva Sedej je pozdrave prinesel njegov predsednik Marko Terčič. V kulturnem programu je nastopila pevska skupina Števerjanci in dva harmonikarja društva Briški gič, večji del programa pa je izvedla folklorna skupina pobravnene občine Braslovčiči.

Kroniki dogodkov bi dodali še nekaj misli.

Ugotovili smo, da na slovesnosti pobratenja ni bilo niti najmanjšega odziva števerjanskega prebivalstva, če omdislimo tiste, ki so se udeležili slovesnosti zaradi "uradne" dolžnosti. To je sila negativno dejstvo, za katero nosi odgovornost občinska uprava, ki si je tako prizadevala, da bi prišlo do pobratenja, ni mu pa bila sposobna dati kakršne koli vsebine, ki bi pobratenje spremenila iz formalne domene vodilnih v vsebinsko in iz ljudi ter njihovih želja in hotenj zasnovano pobudo. Že ob podpisu listine, ki je bil v Števerjanu smo zapisali, da je treba taki pobudi dati nek smisel, ljudi in organizacije z obeh strani resnično povezati in ni dovolj kar na pamet ugotavljati, da kako trdne so te vezi, če se potem v resnici izkaže, da so so zelo karhke ali da jih pravzaprav ni. Dodali bi še informacijo, da je isti dan bil v Števerjanu finale našega Festivala in kljub obljubam s starni naše uprave, prireditvi nista druga drugo dopolnila, pač pa sta si bili dejansko druga drugi v oviro.

POPRAVILA NA ZVONIKU

Zaradi slabega stanja, v katerem se je nahajal zvonik števerjanske cerkve, je moralo biti prekinjeno zvonjenje. Kmalu pa so stekla popravila celotnega zvonika. Gradbeno podjetje je z železnim ogrodjem omrežilo zvonik do vrha in opravilo nekatere posege za njegovo stabilnost in v korist njegove zunanje podobe. Namestilo je tudi novo ogrodje za zvonove, tako da tresljaji, ki jih povzroča zvonjenje, bodo več ogrožali stabilnosti zvonika. Poseg je predvideval še namestitev novega stopnišča na zvonik in bakreno prevleko za njegov vrh.

Seveda vsa ta dela, kot tudi popravilo dvorane Sedejevega doma, ki se še ni končalo, nalaga jo cerkveni blagajni ogromne finančne stroške. Prišlo je sicer nekaj prispevkov s strani Deželne uprave, vendar je večina stroškov na ramenih župnije. Številni farani so že prispevali za te nujne posege, pričkovati pa je, da bodo velikodušni tudi ostali, kot smo Števerjanci že dokazali, npr. pri obnovitvi župnišča.

ZVONENJE IN TURIZEM

Ko so bila opravljena popravila na števerjanskem zvoniku, o katerih poročamo v gornjem članku, so spet zapeli naši zvonovi. Marsikdo je njihov lepi glas pogrešal, zato je bilo veselje v vasi še večje, ko so ponovno zapeli. Števerjanci smo na zvonove tudi čustveno navezani, saj so nam bili med vojno pobrani in uporabljeni kot materjal za orožje. Velika je bila kassneje slovesnost, ko so se ponovno vrnili v Števerjan. Zvonovi nas vabijo k molitvi in službi božji, naznanjajo nam jutro in nam zapojejo o mraku.

Sredi letošnjega poletja pa se je v dnevniku Il Piccolo pojavila vest, da jutranje zvonjenje (ob 6 h) in bitje ure vsakih 15 minut, moti goste Golf hotela, ki se nahaja v neposredni bližini cerkve. Družba, ki upravlja hotel je župnika zaprosila, naj se to zvonjenje ukine. Zaradi te prošnje je bil tudi skladen župnijski pastoralni svet, na katerega so bili vabljeni tudi ostali verniki. ki se je izrekel proti zahtevi po ukinitvi zvonjenja. To je župnik tudi sporočil upravi hotela. Zgleda pa, da se stvar ni s tem zaključila, saj prihajajo na župnijo različni pritiski s stranin prizadetih, bajš kot neke vrste izsiljevanje zaradi negativnega odgovora o ukinitvi zvonjenja. Menimo, da tako obnašanje ni spodobno, niti spoštljivo do vseh števerjanskih faranov, ki smo na svoje zvonove tudi čustveno navezani. MENIMO, dakoristi enega, ki je ob gradnji hotela vedel za zvonjenje (ki po zakonu ne predstavlja motenja javnega miru), se ne morejo predpostavljati koristim širše skupnosti, ki se je za tako odločitev tudi javno in demokratično izrekla.

Iz delovanja števerjanske sekcije Slovenske skupnosti

Od vodstva števerjanske sekcije Slovenske skupnosti je prišla nova pobuda. Njen agilni tajnik Mirko Humar je prežgal in nato s sodelavci izvedel krajevne sestanke s prebivalci, volilci in somišljeniki SSK po zaselkih Števerjana. Po sestanku z Jazbinci, ki je bil takoj po zadnjih volitvah, se je v začetku septembra sestel s Ščedenci. Sestanka so se udeležili tudi svetovalci naše stranke v občinskem svetu, predstavniki Ščednega v sekciji SSK in seveda številni prebivalci s tega zaselka. Namen teh sestankov je поблиže spoznati probleme in želje prebivalcev, ki se na sestankih v manjših skupinah, npr. po zaselkih, morda bolj sproščeno pogovarjajo in jim je tako lažje izraziti svoja pričakovanja.

Na obeh sestankih se je tajnik najprej zahvalil za glasove, ki so jih zaupali Slovenski skupnosti na zadnjih pokrajinskih in deželnih volitvah, saj je v Števerjanu SSK ohranila glasove izpred petih let (za deželne volitve je prejela namreč 236 glasov, za pokrajinske volitve pa 233, kar je glede na vse, kar se je dogodilo v zvezi z zadnjimi občinskimi volitvami, izjemen uspeh.), kar so zelo pozitivno ocenili tudi v pokrajinskem in deželnem vodstvu stranke.

Prisotnim je tajnik nato orisal delovanje števerjanske sekcije SSK in njeno delo v občinskem svetu. Govora je bilo tako o nerešenem problemu davka na pobiranje in odvažanje smeti, o javnih delih, ki jih v naši občini opravlja Briška gorska skupnost s predsednikom Hadrijanom Corsijem na čelu itd. Na sestanku s Ščedenci je padlo na občinsko upravo veliko kritik nad načinom asfaltiranja ceste po Ščednem, kjer so z asfaltom prekrili tudi vse železne pokrove vodovodnega omrežja, tako da bo treba komaj prekrito cesto ponovno vrtati, pri čemer bodo nastale nevarne luknje. Nadalje so prebivalci Ščedna izpostavili problem plazov na tej cesti, saj bo prav zaradi njih tlak na nekaterih točkah ponovno pokvarjen. To nevarnost in nujnost, da se najprej uredijo plazovi, so svetovalci SSK že izpostavili v občinskem svetu, vendar s strani uprave ni bilo posluha, ki je poskrbela samo za nov asfalt, kar morda lepo izgleda, ne predstavlja pa učinkovitega posega. še manj pa rešitev problema.

Sekcija SSK ocenjuje zelo pozitivno take sestanke, ki so zanjo močnost, da se neposredno z ljudmi seznani z njihovimi problemi in je tudi priložnost za demokratično razpravo o aktualnih politično-upravnih temah.

Na programu števerjanske sekcije SSK je tudi sestanek z ponovno izvoljenim pokrajinskim svetovalcem in danes tudi odbornikom dr. Špacapanom in novim deželnim svetovalcem SSK Bojanom Brezigarjem, ki smo ju tudi Števerjanci na zadnjih volitvah odločno in strnjeno podprli ter omogočili njihovo izvolitev.

NOVE NALOGE ZA SLOVENSKO SKUPNOST

Po zadnjih upravnih volitvah, se je politična slika za Slovence v Italiji nekoliko spremenila. Osnovni podatek teh volitev za nas je potrditev vseh dosedanjih izvoljenih predstavnikov Slovenske skupnosti (Dežela: Bojan Brezigar; goriška Pokrajina: dr. Mirko Špacapan; tržaška pokrajina: dr. Zorko Harej; tržaška Občina: prof. Aleš Lokar). Slovenska skupnost je kljub manjšemu osipu glasov ohranila v celoti svoje izvoljeno zastopstvo in bo tudi vnaprej lahko v celoti odigrala svojo vlogo zagovornika slovenskih pravic v izvoljenih organih, tam, kjer se pravzaprav o njih odloča.

Drugi podatek, ki pa je za Slovence izredno negativen, je dejstvo, da so slovenski socialisti v bistvu izginili iz tujakšnjega političnega prizorišča, saj ni bil na listi PSI izvoljen v deželni svet noben njihov predstavnik, najhuje pa je dejstvo, da so iz goriškega pokrajinskega sveta izpadli Jože Cej, ter ~~ob~~ slovenska predstavnika PSI, takov tržaški občini kot na pokrajini. Že pred volitvami smo zapisali, da je njihov položaj v tej stranki kritičen zaradi odnosa do slovenske manjšine, ki ga ima danes PSI. Tega pa so skušali na vse načine oni sami prikrivati in celo opravičevati (tudi s pomočjo Primorskega dnevnika, ki je volilce vabil naj ne razpršujejo glasov, ko pa se je iskazalo glasovanje za PSI kot največja razpršitev naših moči). Slovenci v PCI so svoje predstavništvo ohranili, na tržaškem pa so slovenski komunisti (po številu preferenc za slovenske kandidate) dokazali, da pravzaprav le še oni držijo na nogah partijo.

Rezultat borbe med Slovenci na teh volitvah in ~~raz~~ deljevanja na vse mogoče stranke in gibanja (Zeleni, DP - Pahor itd.) je ošibitev slovenskega predstavništva v izvoljenih organih. Na Deželi in na goriški Pokrajini so se že oblikovale nove koalicije: deželo vodi šeststrankarska večina (DC, PSI, PRI, FLI, PSDI in SSK), kjer je svetovalec SSK Bojan Brezigar postal predsednik izredno važne komisije za kulturo, šport in šolstvo; goriško pokrajino vodi pa štiristrankarska koalicija (DC, PSI, PSDI in SSK), kjer je dr. Mirko Špacapan prevzel odborništvo za šolstvo. Komunisti so povsod ostali v opoziciji, pri čemer je treba spomniti, da so na volitvah zabeležili hud udarec in krepko nazadovali.

Slovenski predstavniki v vrstah Slovenske skupnosti ostajajo torej edini zagovorniki slovenskih interesov v večinah, ki bodo vodili nove uprave, kar jim nalaga nove in širše odgovornosti. Obenem pa se je jasno pokazalo, da je politika samostojnega političnega nastopa iskazala kot edina uspešna. Slovenci se moramo zato vprašati, koliko časa bomo še razprodajali svoje glasove drugim in koliko nas bo to stalo. Usoda slovenskih socialističnih kandidatov je, menimo, dovolj poučna za vse. Odgovornost za hude posledice, ki jih bo manjšina po tej poti še utrpela pa nosijo tisti, ki Slovence v to politiko še zavejajo.

FRANC KOREN - 80-LETNIK

V soboto, 23. julija je praznoval svoj 80. rojstni dan Franc Koren. Rodil se je leta 1908 pri Aščevih, v kolonski družini Mihaela in Franciške Gravnar. V družini je bilo 10 otrok, a preživeli so samo trije dečki. Že kot 8-letni otrok je Franc okusil gorje, ki ga je povzročila prva svetovna vojna, saj je šel z družino v begunstvo na Štajersko. Tam je v kraju Bruck an der Leitha obiskoval tri leta osnovno šolo. Po vrnitvi v ~~Števerjan~~ je tu nadaljeval s šolo še nadaljna tri leta. Skupaj s starši je po končani šoli obdeloval kolonsko zemljo. Na Silvestrov večer leta 1938 se je poročil z domačinko Marijo Karara. Nekaj let sta skupaj upravljala gostilno na Dvoru. Istovrstno je bil Franc tudi oskrbnik posestva baronice Tacco'. Med drugo svetovno vojno je zelo hudo zbolel za pleuritis, a je s svojo mladeniško močjo kmalu tudi ozdravel. Zaradi bolezni je pustil delo oskrbnika in se vrnil k Aščevim. V zakonu z ženo Marijo, po domače Marico, so se jima rodili trije otroci: Bruna, Albert in Jerica. S trdim kolonskim delom je Franc kot pravi slovenski oče skušal čim bolj vzgojiti svoje otroke v prave in zavedne Slovence.

Franc se je vedno udejstvoval v vaškem kulturnem in političnem življenju, saj je bil leta 1951 med ustanovitelji Kmečko-delavske zveze in v naslednjih letih izvoljen na isti listi v števerjanski občinski svet.

Leta 1973 se je preselil v Gorico k sinu Albertu in hčerki Bruni. Sedaj uživa zasluženi pokoj med sinovi in številnimi vnuki.

Francetu želimo še na mnoga leta, da bi ostal zdrav in vesel kot pravi mladenič.

Valentina Humar

Isto soboto je bilo v Klancu pri "Mirkiču" slavlje v čast osemdesetletnika Franca Korena, ki so mu ga pripravili svojci, števerjanska sekcija Slovenske skupnosti in pevci ansambla L. Hlade. Franc je bil, kot že rečeno med ustanovitelji naše politične organizacije, Kmečko-delavske zveze, ki je bila ustanovljena pri "Faberževih". Veliko moč ki so takrat soustanavljali to organizacijo, je danes žal že pokojnih, vendar se vseh s hvaležnostjo spominjamo. Že takrat so se namreč zavedali važnosti samostojne politične organizacije. Kot je na slavlju povedal Ciril Terpin, ki je bil takrat kot komaj 18-letni, zapisnikar na tej ustanovni seji, je pokojni Alojz Terčič mlademu zapisnikarju naročil, naj zapiše na naslovno stran zapisnika: "Kmečko-delavska zveza za Števerjan". Ko ga je ta vprašal zakaj "za Števerjan" in ne samo "Števerjan" mu je možakar daljnovidno odgovoril: "Mi smo prvi in za nami bodo prišli še drugi". Ta

ko je tudi bilo! V Števerjanu so prvi na Gorišcu ustanovili Kmečko-delavsko zvezo in po njihovem zgledu so jo ustanovili tudi drugod. Števerjanski ustanovitelji Kmečko-delavske zveze so bili napredni in daljnovidni možje, ki so ob obnovitvi števerjanske občine, ki jo je fašizem ukinil, razumeli, da se mora demokratično slovensko prebivalstvo samoorganizirati in prevzeti samostojno v upravo svojo občino.

Prvič sem se pogovarjal s Francetom skoraj pred desetimi leti, ko se je v Sedejevem domu vršil takratni občni zbor Kmečko-delavske zveze - sekcije SSK z Števerjan. Pred začetkom zasedanja se je za nekaj časa zaustavil z menoj in mi izrekel nekaj vzpodbudnih besed, ki so mi še danes v spominu. Takrat sem komaj začel obiskovati višjo srednjo šolo in presenetila me je odprtost do mladih, ki jo je France iskazoval.

Na slavlju je bil France tak, kakor so mi o njem pripovedovali: bil je veseljak, rad je prepeval slovenske pesmi, pripovedoval zanimivosti iz svoje bogate izkušnje in nam izrazil tudi vzpodbudne besede za naše politično delo in koristne nasvete, tako da mu nihče ne bi prisodil število let, ki jih v resnici ima. Na tem večeru so slavljancu spregovorili: najprej njegov zet in sedaj tudi tajnik števerjanske sekcije SSK Mirko Humar, predsednik Hadrjan Corsi, pokrajinski odbornik dr. Špacapan in pokrajinski tajnik SSK Marjan Terpin. Vsi so slavljencu čestitali za visoki jubilej in izrazili misel, da bi Števerjan potreboval še veliko takih pokončnih mož kot je France. Ob koncu želim tudi v svojem imenu in mislim, v imenu vseh, ki Franceta poznajo, še enkrat slavljencu čestitati in kličem "še na mnoga leta!"

Ivan Vogrič

KAJ BO Z DAVKOM NA POBIRANJE IN ODNÁŠANJE SMETI ??

Števerjanski kmetovalci se sprašujemo, koliko časa bomo morali še neupravičeno plačevati davek za pobiranje in odnašanje smeti tudi na kmetijska poslopja, potem ko je že eno leto v veljavi zakon, ki to izključuje (gl. prejšnje številke Števerjanskega vestnika). Kaj je z našo upravo? Kaj dela? Župan ni odgovoril na drugo interpelacijo, ki jo je vložil svetovalec SSK Vogrič s tem v zvezi. Ali mislijo naši upravitelji, da bomo kmetovalci zaradi njihovega zavlačevanja še naprej molčali in na vse skupaj pozabili? Kako bo z vračanjem davka, ki ga še naprej protizakonito plačujemo, saj dobro vemo, kako prazna je občinska blagajna, kar še ni opravičilo za nalaganje neupravičenih dajatev.

V tem ko poročamo pa je občina razposlala po vseh hišah položnice za plačilo letošnjega davka na smeti. Davek je kar "slan" in bo med števerjanskim prebivalstvom gotovo povzročil veliko upravičenega negodovanja.

USPEHI MLADIH ŠTEVERJANSKIH ŠPORTNIKOV

Dva mlada števerjanska športnika sta se uveljavila v svojih panogah celo na vsedržavni ravni. V vasi imamo torej dva odlična atleta, ki sta se povzpela v sam italijanski vrh mladinskega športnega streljanja (tiro al piattello) oz. odbojke.

V športnem streljanju je na vsedržavnem prvenstvu, ki je bilo v kraju Montecatini Terme, sedemnajstletni Edi Skok z Jazbin zasedel drugo mesto v kategoriji mladincev (juniores). Obenem pa se je uvrstil na odlično sedmo mesto v skupnem seštevku vseh kategorij in tako premagal marsikategorega starejšega in izkušenega strelca. Njegova visoka uvrstitev je ugodno presenetila tudi predsednika italijanske strelske zveze (Federazione italiana tiro a volo), ki je Ediju Skoku osebno izročil bronasto medaljo. Kot so zapisali tukašnji italijanski dnevniki (Primorski o tem nič ne ve...), se našemu vasčanu obeta sijajna športna prihodnost, saj bo v kategoriji mladincev lahko nastopal vse do 21. leta, dokazal pa je že, da se zna suvereno kosati tudi s svojimi starejšimi kolegi. Naj povemo še, da je Edi član strelskega društva iz Gradišča, kjer vestno trenira ob nasvetih svojih inštruktorjev in ob podpori svoje družine. Ko mu čestitamo ob lepem uspehu, mu želimo še več takih rezultatov in kdo ve, pravkar so se končale olimpijske igre v Seoulu, naslednje bodo čez štiri leta v Barceloni, ko bo imel Edi Skok 21 let...

Zavodljiv uspeh je v svoji panogi, odbojki, dosegel tudi mladi Damijan Dorni, ki je bil izbran v italijansko državno reprezentanco v mladinski kategoriji. Potem ko je uspešno nastopil z ekipo Š. Z. Olympia, ki se je uvrstila v meddeželno fazo tega mladinskega prvenstva, je bil izbran tudi v reprezentanco naše dežele in s to ekipo uspešno nastopil na turnirju med deželami. Zaradi sposobnosti in tehničnega znanja, ki ga je pokazal, so ga selektorji italijanske mladinske reprezentance povabili v ekipo, ki bo začela priprave v kratkem.

Tudi ta uspeh nas navdaja s ponosom; Damijanu želimo, da bi se lepo uveljavil v reprezentanci ter mu čestitamo za dosedanje uspehe. Čestitamo tudi Š.Z. Olympia, ki je znalo pravilno zastaviti svoje delo z mladimi.

Števerjanske ljubitelje odbojke spominjamo tudi, da se bo 29. oktobra začelo prvenstvo moške C-1 lige, v katerem nastopa, kot znano, tudi Olympia. Kar pet njenih igralcev je iz Števerjana, pa še pomožni trener in seveda njeni najvestneši navijači. Prvo tekmo bo Olympia igrala v gosteh proti ekipi z Roviga, navijači pa bodo prišli na svoj račun že naslednjo soboto, 5. t.m., ko bo v telovadnici Športnega centra v Gorici na sporedu prva tekma na domačem igrišču.

KRUH

(Ivan Malavašič)

Prijatelj našega lista Ivan Malavašič, ki ga poznamo tudi kot avtorja številnih besedil s šte verjanskega Festivala, nam je poslal sledečo povest, ki jo z veseljem objavljamo:

Vigred se je naselila v dolini.

Rož je natrosila na zelene travnike, okrasila z njimi drevje po vrtovih in sadovnjakih, obdala gozdove z mladim zelenjem in ukazala stoterim pernatim pevcem, da so zapeli v pozdrav mlademu življenju, ljubezni in dobroti.

Ko je pobožalo sonce tisti lepi majski dan vso to lepoto, je stara Podbregarica Neža počasi hodila med njivami in travniki ter obujala spomine na ono nežno pomlad, ki je že zdavnaj vzela slovo.

Nedelja je bila in na polju ni bilo ljudi, saj je bil že teden dolg in sončen; nadelali so se in počivajo, da bodo jutri spet čili in sveži začrali v dehtečo pomladno zemljo. Jo rahljali in upali, da jim na jesen bogato povrne njihovo ljubezen.

Prav zato se je Neža ta dan podala na sprehod - v miru si bo lahko ogledala lepote pomladi in nihče jo ne bo motil v njenih spominih. Devetdeset jih bo kmalu in zavedela se je, da pred njo ni več veliko pomladi - morebiti jo prav ta, ki jo vidi, zadnja...

Šla je med njivam v svoje misli zatopljena in njene oči so občudovala mlado vigred, njene misli pa so poromale daleč nazaj, ko je v njenem srcu, ki je zdaj že ob vskem malo hitrejšem koraku boleče utripalo, še cvetela mlada vigred.

Da, živo si je priklicala v spomin podobo svoje matere - dolgo, dolgo je že od tedaj, ko so jo prvičkrat gledale oči - toda v srcu je ostala njena podoba še vedno živa in taka, kot tisti čas...

Res, ni bilo takrat kot dandanes. Le redko so ona, njene sestre in bratje videli kruh... Pa ven dar...

Otročje kričanje jo je predramilo iz njenega razmišljanja, jo odvrnilo od njenih spominov, da se je materin obraz izgubil tam nekje med cvetjem in zelenjem. Veselo vriskajoč so se otroci pripodili po njivah in v svoji mladostni objestnosti in nepremišljenosti niso pomislili, da skačejo po semenu, ki so ga zgarane roke še včeraj z ljubeznijo položile v svežo zemljo. Tudi preko njive so se zapodili, kjer je mlada pšenica stegovala svoje lističe proti soncu in tako teptali mladi kruh, ki mu še ni bilo dano dozoreti.

Ustavili so se pred njo, pred Nežo. Eden izmed njih se ji je celo nasmehnil in jo pozdravil: "Dober dan, teta mama!"

"Bog daj, otroci!" se jem je nasmehnila. "Se igrate, ste veseli? Srečni ste lahko, ker imate mlade in čvrste noge. Še jaz sem vesela, ko vas gledam - radujem se z vami. Le nekaj bi vam rada svetovala, vas prosila. Ne zamerite mi tega...! To namreč, da ne bi tekali po njivah, saj

je dovolj drugega prostora. Glejte! kruh raste tukaj - pomislite na to; kdo bi le bil tak, da bi premišljeno skakal po njem?"

"Meša se ji" so zvspeptali med seboj in jo začudeno gledali. Eden pa se je opogumil in ji rekel: "Ha, kje pa raste kruh? Ne vidim ga! Pri nas ga kupimo v trgovini, haha! In vidite, tukajle ga imam še lep kos; nisem ga mogel pojesti. No morebiti pa se bo prijel in bo rasel, če ga vržem v njivo. Trd je že postal, ker ga nosim s seboj po soncu - mogoče bo tisti, ki zraste iz njega, bel in svež..."

"Saj ne veš kaj govoriš, ne veš kako je to! Veste, otroci, včasih, ko sem bila še takšna kot ste vi sedaj, ni bilo kruha za vse, vsaj pri naši hiši ne. Praznik je bil pri nas tisti srečni dan, če je mama slučajno pekla kruh."

"Oh, to ste bili pa res neumni, da ste ga pekli doma, ko pa dobiš v trgovini vedno svežega, pa še nobenega dela ni z njim!" so se zasmejali.

"O, pa tudi denarja ni bilo, ne za moko in še manj za kruh, tako je bilo, tako...Če hočete vam povem še o tistih časih..."

"Ne ne, ni treba, ker nimamo časa, mudi se nam naprej, v gozd gremo...!" In že so odhiteli.

"Ojoj, otroci! Kruh ste pozabili, iz žepa je mogel pasti tistemu..."

"O ne, teta, nisem ga pozabil. Nisem. Le tako trd in suh je že, in sem ga vrgel na - no, sem ga pustil na njivi," je povedal, in že stekel za ostalimi.

"Saj ne vedo in ne pomislijo kaj govoriijo, ker ne morejo razumeti, da včasih ni bilo kruha. Pa kar takole so ga pustili, ojeji!"

Spet je v mislih zagledala materino podobo.

Kos kruha je držala v roki in ga z nožem rezala v enake kosčke, ter ga delila njim, njenim otrokom. Vsak je dobil svoj delček, le zanjo, za mater ni ostalo ničesar, pa se je vendarle smehljala in bila srečna. Pa glej, od zadnjega odrezanega kosčka se je odlomila drobtinica in padla na tla. Sklonila se je, jo pobrala in poljubila ter dala v usta. To je bil njen delež...

Spet je žalostno pogledala tja, kjer je ležal tisti kos kruha.

Previdno je stopila na njivo, da ne bi pomečkala mladega žita, se sklonila, in pobrala kruh. Poljubila ga je, kot nekoč njena mati tisto drobtinico in ga zavila v robec.

"Oni še ne vedo, se še ne zavedajo, kaj je kruh - jaz pa vem, ker sem doživela pomanjkanje in slabo bi se počutila če bi ga pustila tukaj!"

Ni več gledala lepote pomladi, s kruhom v roki je odšla proti domu. Še so imeli konja v hlevu; veselo je zarezgetal, ko jo je zagledal.

Razgrnila je robec in mu na dlani ponudila tisti kos kruha.

Pojedel je kruh in hvaležno pritisnil glavo k njenemu ramenu.

"Ti moj Pram! Ti ga še znaš ceniti!" ga je potrepčala po vratu in počasi odšla v hišo.

V gozdu za kozolcem se je oglasila kukavica - le enkrat je zakukala...

SEJA DRUŠTVA SEDEJ

V torek, 4. oktobra se je sestel odbor društva, ki je razpravljal o bodočem delovanju. Pregledal in ocenil je tudi izvedbo zadnjega Festivala, ki je bil izpeljan v začetku julija, kljub .. slabim vremenskim razmeram. Potrdil je člane odbora za organizacijo naslednjega Festivala, ki se bodo morali kaj kmalu vreči na delo in začel razpravljati tudi o 20. Festivalu, ki bo čez dve leti. V načrtu je nastop vseh dosedanjih najboljših skupin.

Mešani pevski zbor je že pričel z vajami in pripravlja program za sv. Birmo, ki bo konec oktobra. K zboru so pristopile nadarjene mlade pevke, pomanjkanje pa zbor občuti pri basih. Tudi ans. Lojze Hlede bo kmalu začel z vajami, saj bo letos 20-letnica njegove ustanovitve, ki jo želi jo Hledetovi fantje proslaviti s koncertom v Števerjanu.

Po oživitvi dramske dejavnosti, ki smo ji bili priča z lansko postavitvijo Finžgarjeve Verige, so se člani dramske družine odločili za novo predstavo, ki jo bodo predvidoma pripravili za otvoritev prenovljene velike dvorane Sedejevega doma.

Z rednimi vajami je začel tudi dekliski zbor, ki nam je doslej pripravil že marsikatero prijetno presenečenje. Tudi mladinski zbor pričinja s pevskimi vajami. Staršem priporočamo, naj svoje otroke redno vozijo ... k pevskim vajam, saj je to v ... njihovo korist.

NOVO KULTURNO DRUŠTVO V PODGORI

Iz Podgore prihaja razveseljiva novica, da je na pobudo tamkajšnje mladine prišlo do ustanovitve novega kulturnega društva, ki ima namen, da v tem kraju razgiba oz. obnovi kulturno dejavnost. V vodstvu novega društva, ki se še ni odločilo za ime, so v glavnem podgorska dekleta, ki jim čestitamo in želimo kar največ uspeha.

Karel Bolčina - diakon

V nedeljo, 26. junija je ogromna množica vernikov z vse Goriške napolnila stolno cerkev v Gorici, kjer je nadškof p. A.V. Bommarco posvetil bogoslovca Karla Bolčino v diakona. Dolg in slovesen obred, je spominjal na nekdanje slovesno cerkveno obredništvo, ki je bilo v rabi tudi pri manj pomembnih prilikah in je danes poenostavljeno. Pogled na številen zbor duhovnikov in diakonov, Karlovih kolegov, je v vseh prisotnih pustil močan vtis, saj je šlo za slovesnost, ki smo jo Slovenci v teh krajih obhajali pred veliko, veliko leti.

Diakonat je pravzaprav najvišja stopnja pred duhovniškim posvečanjem. Diakoni vršijo v cerkvi pomembne pastoralne naloge in lahko opravljajo določene obrede. Karel Bolčina vrši vse te dolžnosti v glavnem v števerjanski verski skupnosti, zato je bilo na slovesnosti predvsem veliko tukajšnjih faranov. Na koru je pel tudi števerjanski mešani zbor, ki ga je vodil Tomaž Tozon, orglal pa je Herman Srebernič.

Novemu diakonu Karlu Bolčini želimo, da bi svojo novo dolžnost čim bolj opravljal in upamo, da nas bo kmalu razveselil tudi z novo mašo.

DAROVİ

Objavljamo spisek darov za razne potrebe, ki so bili izročeni v župnišču v Števerjanu od 1. 5. do 30. 9. 1988

Za cerkev v Števerjanu: v spomin - Jožefa Tomažič, F. C. iz Gorice L. 100.000; za Sedejev dom Sekcija SSK - Števerjan L. 100.000; za cerkev v Števerjanu: N.N. ob 25. obletnici poroke L. 50.000; starši, stari starši in botri ob krstu male Debore Skubla L. 150.000; družina Komjanc za ploščo C.S. L. 30.000; v spomin + Franciške Klanjšček ob 10. obletnici, hčeri z družinami L. 100.000; N.N. L. 20.000; v spomin + Zorka Maraž družina Stanič B. L. 100.000, Ciril Pintar L. 50.000, Felčka Humar L. 50.000; v spomin + Franca Hlede družina Simon Komjanc L. 100.000; v spomin + Zorka Maraž N.N. L. 50.000, Humar Marčelo in Marino L. 100.000; v spomin na + J. Tomažič na 30. dan svojci L. 50.000; v spomin na + Franca Hlede, Suzana, Mirjam, Darko Marko, Silvan in Rinaldo Dornik L. 150.000, druž. Aleš Komjanc L. 150.000; Lojze Mužič L. 100.000; N.N. 50.000; za ploščo C.Sedeju, N.N. L. 50.000; za sv. Goro v spomin + Jožefa Tomažič, Roman Vogrič L. 50.000; za misjonarja I. Štanta v spomin + očeta Franca Hlede druž. Aleš Komjanc L. 70.000; za cerkveni pevski zbor družina + Zorka Maraž L. 50.000; v spomin + Franca Hlede Suzana, Mirjam, Darko, Marko, Silvan in Rinaldo Dornik L. 150.000; v spomin + očeta Franca Hlede N.N. 100.000; za zvonik v Števerjanu v spomin + Ignaca Maraža Anica in Franciška Vogrič L. 50.000, Nežica Bajt L. 50.000, nečaki 300.000; v spomin + Afre Komjanc Bruno Hlede L. 50.000; v spomin na + očeta ob 44. obl. smrti Bogdana Komjanc L. 100.000; v spomin na + Tonino Vogrič Roman in Marija Vogrič L. 100.000; N.N. L. 150.000, Hlede Hadrijan L. 200.000, N.N. L. 50.000, N.N. L. 100.000; za popravilo orgel v Števerjanu družina Drago Komjanc L. 200.000;

za zvonik v Števerjanu Herman Srebernič L. 200.000, Karolina Komic L. 100.000, N.N. L. 150.000, Družina Leopoli L. 300.000, N.N. L. 30.000, v spomin + Afre Komjanc Emil Terpin 50.000, fizioterapevka Sabrina L. 60.000; v spomin + Justine Miklus r. Simič hčerka in sinovi L. 400.000, sestre in brata L. 400.000, nečak L. 60.000; za ploščo C. Sedeju N.N. L. 50.000; za cerkveni pevski zbor v Števerjanu N.N. L. 50.000; za cerkev v Števerjanu: v spomin na + Ivano Klanjšček vd. Planišček N.N. L. 50.000, N.N. (za zvonik) L. 50.000, N.N. L. 200.000, Jožef Rožič (za zvonik L. 500.000, N.N. (za ploščo C. Sedeju) L. 50.000, namesto cvetja na grob + Marije Simič N. N. L. 50.000, N.N. L. 50.000, družina H. Corsi L. 100.000, N.N. Jazbine za sv. Goro L. 50.000, družina C. Terpin za Sedejev dom L. 100.000; za cerkev v Števerjanu: v spomin + Ignacija Maraz žena Petrina, hčere Sonja, Ivanka in Lucija z družinami ter sin Ivan L. 1.000.000, sekcija SSK Števerjan L. 100.000, Alenka Terčič L. 50.000, Ivo Petejan, Sovodnje L. 50.000, Humar Dominik L. 50.000; za zvonik v Števerjanu: v spomin + Afro Bajt-Komjanc: Mirko in Suzana L. 50.000, družina Franko Hlede L. 100.000, uslužbenci podjetja "Terpin" L. 135.000, Anastaziya Hlede Bajt L. 200.000, družina Štekar, Valerišče L. 100.000, v spomin + strica Ignacija Maraz družine Ciril, Ivan in Marjan Terpin L. 500.000, druž. Masiero ob srebrni poroki L. 100.000, Mirko Mužič L. 50.000, otroci Rožič L. 40.000, botra ob krstu Luka L. 50.000, Felička Gabrovec L. 100.000, N.N. L. 50.000, Milka Mužič L. 100.000, J. Masiero L. 100.000, Mirko Mužič L. 50.000, L. Škorjanc L. 40.000; v spomin na + Afro Bajt vd. Komjanc: druž. Pintar, Bukovje L. 100.000, sestra Bajt, Komjanc L. 100.000, teta žinca z družino L. 50.000, vnuk Nikolaj Pintar L. 5.000, družina Hlede Franko L. 100.000, Mirko in Suzana L. 50.000; namesto vencev + materi Afri Bajt - Komjanc hčere in sinova L. 2.000.000, hčere in sinovi za cerkveni pevski zbor v Števerjanu ob pogrebu matere Afre L. 200.000; za cerkev na Jazbinah N.N. L. 150.000.

RAZISKOVALNI TABOR - BRDA '88

Letošnji raziskovalni tabor se je odvijal v Števerjanu in okoliških briških vaseh. Gre za vsakoletno pobudo, ki omogoča mladim, da se aktivno soočajo z raziskovanjem tako rekoč na terenu. Organizatorji izberejo kraj, ki ga skupina štiridesetih mladih, ki jih navdušuje raziskovanje, prouči z raznih vidikov: arheološkega, naravoslovnega, etnografskega itd. Predmet letošnjih raziskovanj je bilo prav naše območje. Dva tedna so se mladi raziskovalci "potepali" po vasi izpraševali, si zapisovali in obdelovali podatke, ki so jih ob koncu predstavili občinstvu. Kasneje bodo svoje delo predstavili tudi v brošuri, ki bo kmalu izšla. Njihovo delo je koristen prispevek k poznavanju različnih vidikov teh krajev, kjer so bili udeleženci tabora, kot so sami povedali, deležni gostoljubnega sprejema s strani prebivalstva, ki jim je dalo veliko informacij.

ROJSTVA

8. avgusta 1988 se je v Gorici rodil Fabio Mužič, sinček Joška in Eliane Mužič.

9. septembra pa je mala Elisa osrečila starše Luigijs in Oriello Gabriele.

Otročičkom želimo, da bi bili v veselje svojim staršem, katerim čestitamo.

POROKE

Od izida zadnje številke našega lista se v Števerjanu ni poročil noben par iz naše vasi, prav tako se nihče iz Števerjana ni poročil niti drugje. Dejstvo je zaskrbljujoče, saj so nam na matičnem uradu v Števerjanu povedali, da imajo z vpisovanjem poročnih dokumentov precej dela, gre pa samo za tiste, ki se pridejo poročiti v našo cerkev, niso pa iz teh krajev. Dodali so tudi pojasnilo, da že od začetka leta ni bilo v naši vasi nobene poroke domačinov!

SMRTI

Od izida zadnje številke našega lista nas je zapustilo kar pet vaščanov. Tako je 27. junija umrl Maraž Ignacij v starosti 77 let. 21. julija pa nas je zapustila Bajt Afra vd. Komjanc, ki se je rodila v Števerjanu 20. 1. 1912. 29. avgusta je po kratki bolezni umrl Ernest Mahnič, ki se je rodil v Dolini 23. julija 1927. Iz Šcednega je bila Simčič Justina por. Miklus, ki je svojo življensko pot zaključila 1. septembra, v starosti 63 let. Po dolgi in mučni bolezni je v bolnici v Gorici preminul Joško Vogrič in sicer 30. septembra, v starosti 51 let.

00000000000000000000000000
